

O Decizie Crucială

De Andrea Schaechter și Guillermo Tolosa¹

România a făcut pași importanți în ultimii șapte ani pentru a-și îmbunătăți finanțele publice controversate. Suntem îngrijorați că, în forma sa actuală, acest Cod Fiscal, ar periclita aceste realizări. El ar presupune o pierdere anuală de venituri de aproximativ 2,2% din PIB și o majorare a deficitului bugetar de până la cel puțin 3% din PIB, plasând astfel datoria publică pe o traiectorie ascendentă. În mod alternativ, pentru a menține sub control deficitul, s-ar impune reducerea cheltuielilor statului precum și renunțarea la inițiativele noi de cheltuieli, inclusiv la cele de infrastructură, apărare, salarii, sănătate și educație.

Mai există oare și o a treia alternativă care să permită României să își reducă treptat datoria publică, să relaxeze povara fiscală și să finanțeze noi proiecte? Noi credem că există, dacă amploarea și viteza de implementare a măsurilor de politică fiscală, precum și noile planuri de cheltuieli sunt mai temperate. În continuare prezentăm câteva argumente pentru ajustarea Codului Fiscal, având în vedere exact o astfel de opțiune.

Politica fiscală trebuie să fie sustenabilă. După mulți ani în care a strâns cureaua, România a reușit să ajungă în anul 2014 la un deficit structural sustenabil, nemaivând nevoie de alte reduceri de deficit în anii 2015 sau 2016. Datoria publică, care este acum de aproape două ori și jumătate mai mare decât înainte de criză, măsurată ca pondere în PIB, se va stabiliza. În ochii investitorilor aceasta ar putea reprezenta un punct foarte considerabil, mai ales dacă avem în vedere incertitudinile ce încă se mențin în țările vecine din regiune.

Măsurile de stimulare fiscală trebuie aplicate la momentul potrivit. Deși situația economică este încă foarte dificilă pentru mulți români, țara are un ritm rapid de creștere în prezent, iar salariile au crescut în acest an cu peste 7 procente. Nu este evident faptul că o stimulare fiscală suplimentară ar fi de dorit la acest moment, dacă ea trebuie finanțată printr-o datorie mai mare. Austeritatea va deveni în mod inevitabil necesară atunci când finanțarea ieftină și abundentă va înceta și datoria va atinge niveluri mai mari. România a trecut deja în ultimul deceniu printr-un astfel de ciclu nefericit de stimulare excesivă în vremuri bune și de austeritate strictă în vremuri grele. El nu ar trebui să fie repetat.

Reducerile țintite de impozite și taxe generează cele mai bune rezultate. Pachetul fiscal propus în prezent este direcționat aproape exclusiv spre impulsivizarea consumului, ce constituie deja componenta economiei cu cea mai rapidă creștere. Avantajele inițiativelor de

¹ Andrea Schaechter este șefa misiunii FMI pentru România. Guillermo Tolosa este reprezentantul rezident al FMI pentru România și Bulgaria.

politici fiscale de impulsione a consumului au o probabilitate de viață scăzută, dacă rata de creștere a investițiilor este mică.

Nu încercăm să spunem că România nu ar putea să beneficieze de pe urma unor impozite și taxe mai scăzute. Pentru a crea însă spațiul fiscal necesar unor reduceri prudente de impozite și taxe sunt necesare acțiuni mai concrete, mai mult timp și o strânsă coordonare între toate ministerele de linie și ANAF, în mod deosebit: (i) o mai bună colectare a impozitelor și taxelor, (ii) cheltuirea mai eficientă a banilor publici, și (iii) deplasarea dinspre investițiile finanțate de la buget către proiectele finanțate din fonduri UE. În toate aceste trei domenii se înregistrează progrese, dar atunci când se calculează cifrele, ele nu sunt încă suficiente pentru a acoperi sumele considerabile pe care le impune finanțarea măsurilor din Codul Fiscal.

Pe scurt, reanalizarea Codului Fiscal în Parlament reprezintă o oportunitate de precizare a priorităților fiscale pe termen mediu, de evaluare realistă a dimensiunii spațiului fiscal și a vitezei cu care acesta poate fi generat, și de redimensionare în consecință a reducerilor de impozite și taxe propuse. Va reprezenta o decizie crucială de conservare a succeselor atât de greu obținute în materie de stabilitate macroeconomică.